

«ЗАПОБІГТИ, ВРЯТУВАТИ, ДОПОМОГТИ»

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

«ЗАПОБІГАННЯ ВИНИКНЕННЮ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ, РЕАГУВАННЯ ТА ЛІКВІДАЦІЯ ЇХ НАСЛІДКІВ»

МАТЕРІАЛИ

КРУГЛОГО СТОЛУ (ВЕБІНАРУ)

Матеріали Круглого столу (вебінару) наукових та науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти України, практичних працівників підрозділів ДСНС, представників організацій по виконанню робіт протипожежного призначення, а також колег із зарубіжжя

НУЦЗ УКРАЇНИ

м. Черкаси

28 лютого 2025 року

Губенко А.О. Функціонування системи управління інформацією з протимінної діяльності «IMSMA CORE»	142
Сіроштан М.М., Смирнов О.М. Пропозиції щодо вдосконалення засобів пошуку мін та ВНП при гуманітарному розмінуванні	145
Різник М.А., Черненко О.М. Особливості мінно – вибухових травм при виконанні піротехнічних робіт та в бойових умовах	147
Мельник М.В., Толкунов І.О. Системний підхід до організації гуманітарного розмінування території України піротехнічними підрозділами ДСНС України	149
Носова Н.І. Розмінування сільськогосподарських угідь як чинник забезпечення безпечної роботи агропродовольчого сектору України	151
Котляр М.В., Степанчук С.О., Рушак І.І. Небезпека обстрілів хімічно-небезпечних об'єктів	153
Солярник О.А., Толкунов І.О. Застосування сучасних технологій для проведення нетехнічного обстеження територій, забруднених ВНП	155
Слонь А.Г. Окремі аспекти протидії використанню вибухонебезпечних предметів під час ведення повномасштабної війни	157
Метьолкін О.О., Дідовець Ю.Ю. Використання БПЛА для управління та адаптації дій піротехнічних підрозділів під час розмінування територій зі змінним ландшафтом	160
Семененко І.О., Смирнов О.М. Розроблення автоматичної технології утилізації КВ до артилерійських пострілів та розробка пропозицій щодо покращення цих процесів	162
Величко І.Д., Смирнов О.М. Руйнування аварійних цегляних будівель і споруд за допомогою вибуху	164
Скрипниченко О.І., Степанчук С.О. Використання БПАК та саперних кішок для тралення розтяжок	166
Шестопалов А.І., Дідовець Ю.Ю. Впровадження сучасних технологій знешкодження вибухонебезпечних предметів у піротехнічні підрозділи	168
Слободянюк О.В., Дідовець Ю.Ю. Використання інженерно-технічного обладнання піротехнічними підрозділами ДСНС при гуманітарному розмінуванні	170

Тематичний напрямок 4

«ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА ЕКОНОМІКО-УПРАВЛІНСЬКІ АСПЕКТИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ, СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ СЛУЖБИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ, ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ МЕХАНІЗМУ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ ЄС»

Андрієнко М.В., Кравченко Ю.П. Інноваційні шляхи практичної реалізації Україною членства у механізмі цивільного захисту ЄС	172
Кришталь Т.М., Тачинський Д.В. Управління логістичним забезпеченням підрозділів ДСНС України	175
Литвинов А.О. Соціальний кластер територіальної громади як інструмент забезпечення соціальної безпеки України	177
Логвиненко В.М. Інклюзивні підходи до відновлення професійної діяльності осіб з інвалідністю в системі ДСНС України	179
Ляшевська О.І. Аналіз зниження рівня невизначеності у процесі ухвалення управлінського рішення	181
Панімаш Ю.В. До проблеми захисту населення в захисних спорудах цивільного захисту (на прикладі Черкаської області)	183
Поступна О.В. Досвід Ізраїлю в організації освітнього процесу під час військових дій	185
Костенко В.О. Окремі аспекти посилення безпекових викликів в умовах євроінтеграційних процесів в Україні	187
Клименко М.Б. Перспективи подальшої інтеграції системи цивільного захисту України у загальноєвропейський простір	189

ІНКЛЮЗИВНІ ПІДХОДИ ДО ВІДНОВЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ В СИСТЕМІ ДСНС УКРАЇНИ

*Логвиненко В. М., к.філос. н., доцент,
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності*

У відповідь на виклики повномасштабної війни завдання системи цивільного захисту передбачають ліквідацію наслідків надзвичайних ситуацій воєнного характеру, а це збільшує загрози для життя та здоров'я рятувальників. Попри наукові дослідження та навчально-методичні матеріали, що стосуються питань життєзбереження особового складу ДСНС України, кількість травмованих рятувальників зростає, що призводить до інвалідності та соціального виключення. В контексті утвердження європейських цінностей, основними з яких є ідея рівності в реалізації прав громадян та соціальної справедливості, Україна переходить до соціальної моделі інвалідності, адаптуючи суспільство до потреб людей з обмеженнями життєдіяльності [1].

Відтак, сучасне суспільство має бути інклюзивним. Це означає, що всі люди, незалежно від їхніх фізичних, інтелектуальних, соціальних чи інших особливостей, мають рівні можливості для участі в усіх аспектах життя, де кожна людина може навчатися, працювати, відпочивати без дискримінації чи бар'єрів. Інклюзивне суспільство цінує різноманітність і створює умови, де кожен може реалізувати свій потенціал і відчувати себе частиною спільноти. Важливим аспектом в такому суспільстві є працевлаштування осіб з стійкими порушеннями життєдіяльності та здоров'я, адже професійна діяльність забезпечує економічну незалежність, сприяє соціальній інтеграції, допомагає стати активними членами суспільства. Крім того, робота позитивно впливає на самооцінку та психологічний стан, зменшує соціальні бар'єри, сприяє толерантності та розумінню в суспільстві. Наша держава вдосконалює законодавство, зокрема соціальне, щодо реалізації вимог інклюзивності та безбар'єрності. Кожна особа з інвалідністю має право отримати реабілітаційні заходи, зокрема професійну реабілітацію. Професійна реабілітація передбачає відновлення знижених або втрачених професійних функцій, вибір професії та адаптацію до неї особи з інвалідністю, поновлення трудової діяльності в колишній або в новій професії [3]. Ведучи мову про працевлаштування фахівців системи цивільного захисту, що отримали інвалідність, вважаємо доречним відновлювати їхню трудову діяльність в структурі ДСНС України. Це економічно доцільно, оскільки використовуються наявні у фахівців навички та досвід. Також, психологічна підтримка колег сприяє подоланню стресу та тривоги. Повернення до професійної діяльності допомагає зберегти стабільність у житті, підтримує професійний статус, фінансову стабільність та ін. [2]. Слід відзначити, що такий підхід, певною мірою, вже реалізується в ДСНС України; як підтвердження можна вказати на щорічне оцінювання роботи із забезпечення прав осіб з

інвалідністю в системі Служби. Згідно з даними моніторингу, станом на 01.01.2024 року, працевлаштовано: 665 осіб з інвалідністю, з яких 26 - особи рядового і начальницького складу, які отримали інвалідність внаслідок отриманих поранень та травм, були переведені на посади без ризику для життя і фізичних навантажень [4]. Це вельми позитивна практика, але, з інформації наявної у відкритих джерелах, достеменно не відомо як саме відбувається цей процес.

Людина, що отримала інвалідність потребує спеціальних заходів з відновлення та компенсації обмежених функціональних можливостей. Працевлаштуванню такої особи має передувати експертиза її потенційних професійних здібностей, перепідготовка чи перекваліфікація (за потреби), створення умов для отримання найвищої можливої професійної кваліфікації, підготовка робочого місця з урахуванням безпеки та особливих потреб майбутнього працівника та ін. Працевлаштування має бути таким при якому інвалідність якнайменше заважатиме виконанню професійних обов'язків; працівник має отримати послугу соціального супроводу при працевлаштуванні та на робочому місці. Окрім цього необхідно здійснювати контроль за раціональністю працевлаштування і успішністю професійно-виробничої адаптації [3].

Тільки дотримання такого інклюзивного підходу до відновлення професійної діяльності дозволить ефективно працевлаштувати фахівців ДСНС України з інвалідністю та сприятиме їхній соціальній інтеграції. На нашу думку, необхідно розробити модель професійної інтеграції осіб з інвалідністю в ДСНС України, яка враховуватиме висновки експертної команди з оцінювання повсякденного функціонування особи, дозволитиме використовувати професійні кваліфікації та досвід такого фахівця, передбачатиме створення інклюзивного робочого місця і безбар'єрного середовища та надання соціального супроводу при працевлаштуванні та на робочому місці.

ЛІТЕРАТУРА

1. Іванів А. А., Логвиненко В. М. Професійна реабілітація рятувальників, які отримали інвалідність. *Збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної інтернет конференції з нагоди відзначення Дня науки-2024 в Україні «Актуальність та особливості наукових досліджень в умовах воєнного стану»* (м. Київ, 22 травня 2024 року). Київ: ДНДІ МВС України, 2024. С. 396-398.

2. Логвиненко В. М. Особливості професійної реабілітації та соціальної інтеграції рятувальників, які отримали інвалідність. *Публічне управління та соціальна робота*. 2024. Том 1. С. 65-69.

3. Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні: Закон України від 19.12.2017 р. N 2249-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2961-15#Text>

4. Моніторинг забезпечення прав осіб з інвалідністю. *Державна служба України з надзвичайних ситуацій*. URL: <https://dsns.gov.ua/enderna-politika/monitoring-zabezpecennia-prav-osib-z-invalidnistiu-1>